

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE						
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH						
Kierunek studiów:		Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna				
Poziom studiów:		jednolite studia magisterskie				
Profil studiów:		praktyczny				
Forma studiów:		stacjonarne				
Nazwa modułu:		Historia wychowania				
Rodzaj modułu:		obowiązkowy				
Język wykładowy:		język polski				
Rok studiów:	I	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:				
Semestr:	1	Wykład	Ćwiczenia	Warsztaty	Seminarium	Praktyka zawodowa
Liczba punktów ECTS:	4	30	15	-	-	-
Forma zaliczenia:		Egzamin.				
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy oraz umiejętności:		Podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnej i historii Polski. Podstawowa umiejętność dobierania i korzystania ze źródeł.				
II. CELE KSZTAŁCENIA						
Cele kształcenia:						
Cel 1: Przyswojenie pojęć i wiedzy w zakresie rozwoju myśli pedagogicznej, szkolnictwa i form oświaty na przestrzeni dziejów, a także rozwijanie umiejętności korzystania ze źródeł. Cel 2: Ukazanie związku edukacji z tradycją i przemianami politycznymi, społeczno-ekonomicznymi i kulturowymi. Cel 3: Wiązanie problematyki dziejów wychowania i nauczania z subdyscyplinami pedagogicznymi. Cel 4: Kształtowanie kultury historycznej i pedagogicznej – kształtowanie postawy refleksyjnego pedagoga.						
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW						
Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:			Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji	
wiedzy:						
W01	zna podstawowe pojęcia i posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu historii wychowania			K_W01 K_W05 A.1. W1	egzamin pisemny	
W02	zna miejsce i znaczenie historii wychowania w systemie nauk społecznych i humanistycznych			K_W02 A.1.W2	egzamin pisemny udział w dyskusji	
W03	potrafi wymienić i analizować główne kierunki rozwoju teorii i praktyki edukacyjnej w różnych epokach; rozumie związki edukacji z przemianami politycznymi, społeczno-ekonomicznymi i kulturowymi na przestrzeni wieków			K_W05	egzamin pisemny, udział w dyskusji	
umiejętności:						
U01	posiada umiejętność korzystania z odpowiednich opracowań, tekstów i źródeł historycznych			K_U04 K_U18 A.1.U1	aktywność podczas zajęć, przygotowanie referatu/prezentacji	

U02	posiada umiejętność rozumienia rzeczywistości edukacyjnej przez dostrzeganie jej w perspektywie historycznej	K_U01	aktywność podczas zajęć, przygotowanie referatu/prezentacji
U03	potrafi wykorzystać wiedzę historyczną do formułowania własnych poglądów i opinii nt. współczesnej rzeczywistości społecznej, kulturowej i edukacyjnej	K_U01 K_U04 A.1.U1	aktywność podczas zajęć, przygotowanie referatu/prezentacji
kompetencji społecznych:			
K01	ma refleksję na temat etyki zawodowej pedagoga i nauczyciela	K_K01 A.1.K1 A.1.K4	obserwacja zaangażowania i zachowań studenta
K02	potrafi współpracować w grupie	K_K08 A.1.K3	obserwacja zaangażowania i zachowań studenta
IV. TREŚCI PROGRAMOWE			
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)			
Wykłady:			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin	
W1	Historia wychowania jako nauka, jej przedmiot i cele. Źródła i opracowania. Znaczenie historii wychowania w kształceniu pedagogicznym	2	
W2-W3	Wychowanie w starożytnej Grecji. Od cywilizacji helleńskiej do hellenistycznej – tło politycznych, społecznych i gospodarczych przemian w starożytnej Grecji.	4	
W4-W5	Wychowanie w starożytnym Rzymie. Od królestwa poprzez republikę do cesarstwa – tło politycznych, społecznych i gospodarczych przemian. Rola rodziny w wychowaniu starorzymskim (etos dobrego gospodarza). Przyswajanie greckiego systemu wychowania przez Rzymian.	4	
W6-W7	Wychowanie w wiekach średnich. Tło politycznych, społecznych i gospodarczych przemian w Europie. Zmierzch szkoły antycznej. Pierwsze szkoły chrześcijańskie. Rola Ojców Kościoła w rozwoju edukacji.	4	
W8-W9	Czasy Odrodzenia. Geneza renesansu włoskiego. Myśl pedagogiczna zachodnioeuropejskiego renesansu. Wpływ reformacji i kontrreformacji na szkolnictwo w Europie.	4	
W10-W11	Okres Oświecenia. Uwarunkowania polityczne, społeczne i gospodarcze w Europie i Polsce. Myśl filozoficzna i naukowa wczesnego oświecenia. Początki polskiego Oświecenia.	4	
W12-W13	Zarys dziejów szkolnictwa i oświaty w okresie zaborów. Polityka oświatowa zaborców.	4	
W14-W15	Tendencje rozwoju myśli pedagogicznej i szkolnictwa europejskiego na przełomie XVIII i XIX wieku. Geneza współczesnej myśli pedagogicznej.	4	
Ćwiczenia:			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin	
ĆW1	Wychowanie w epoce homeryckiej - ukształtowanie (etos rycerza); Dwa modele wychowania w polis greckich: Sparta - studium cech państwa totalitarnego (etos wojownika); Ateny - narodziny demokracji (etos obywatela). Grecka myśl i praktyka pedagogiczna (sofiści i filozofowie). Edukacja w cywilizacji hellenistycznej (paideia).	2	
ĆW2	Organizacja szkolnictwa w starożytnym Rzymie. Kwintylianus – zwolennik szkoły publicznej, twórca ideału nauczyciela i ucznia – obywatela.	2	

ĆW3	Szkolnictwo kościelne (treści, metody wychowania i nauczania). Wychowanie stanowe. Powstanie średniowiecznych uniwersytetów i ich wpływ na rozwój życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i naukowego ówczesnej Europy.	2
ĆW4	Powstanie humanistycznych szkół średnich. Polska myśl pedagogiczna doby odrodzenia. Degeneracja szkoły humanistycznej w XVII w. – poglądy i działalność J.A. Komeńskiego.	2
ĆW5- ĆW6	Pedagogika naturalna J.J. Rousseau. J. Locke – ideał wychowania gentelmana - światowca. Czasy saskie i próby reform szkolnictwa (S. Konarski). Czasy stanisławowskie - Szkoły Rycerskie. Powstanie, działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej. Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych.	4
ĆW7	J.H. Pestalozzi – działalność pedagogiczna, teoria nauczania początkowego. F. Fröbel – teoria wychowania przedszkolnego.	2
ĆW8	J.F. Herbart – pedagogika filozoficzna, szkoła tradycyjna.	1

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

- 1. Metody kształcenia:** wykład informacyjny (konwencjonalny), metoda problemowa, ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja.
- 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:** prezentacje multimedialne, materiały archiwalne, teksty źródłowe, Internet, rzutniki multimedialne.

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

Forma zaliczenia modułu. Kryteria oceny formującej:

- Egzamin pisemny – kryteria oceny:
 - 51% - 60% - ocena dostateczna,
 - 61% - 70% - ocena dostateczna plus,
 - 71% - 80% - ocena dobra,
 - 81% - 90% - ocena dobra plus,
 - 91% - 100% - ocena bardzo dobra.
- Przygotowanie referatu lub prezentacji – kryteria oceny:
 - 3,0 (dostateczny)** – przygotowanie i prezentacja na forum referatu lub prezentacji,
 - 3,5 (dostateczny plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum referatu lub prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej,
 - 4,0 (dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum referatu lub prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
 - 4,5 (dobry plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum referatu lub prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania,
 - 5,0 (bardzo dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum referatu lub prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań.
- Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:
 - realizacji zadań przygotowanych w ramach ćwiczeń,
 - zaangażowania w pracę grupy,
 - zachowań i aktywności w trakcie wykładów i ćwiczeń,
 - przewodzenia merytorycznej dyskusji,
 - potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowującej:

- średnia ocen formujących

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	48
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w egzaminie	3
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	52

Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	12
Przygotowanie do egzaminu	14
Kwerenda internetowa	5
Opracowanie prezentacji multimedialnej lub referatu	6
Łączna liczba godzin	100
Punkty ECTS za moduł	4

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Kot S., *Historia wychowania, Tom I, II*, Warszawa 1999.
2. Litak S., *Historia wychowania – do Rewolucji Francuskiej*, Kraków 2005.
3. Marrou H.- I., *Historia wychowania w starożytności*, Warszawa 1969.
4. Możdżeń S., *Historia wychowania do 1795 roku*, Sandomierz 2006.
5. Możdżeń S., *Historia wychowania 1795-1918*, Sandomierz 2006.
6. Wołoszyn S., *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, Warszawa 1996.

Literatura uzupełniająca:

1. Ariés P., *Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach*, Gdańsk 1995.
2. Bobrowska-Nowak W., *Historia wychowania przedszkolnego*, Warszawa 1978.
3. Dutkova R., *Komisja Edukacji Narodowej. Zarys działalności. Wybór materiałów źródłowych*, Wrocław 1973.
4. Klim-Klimaszewska A., *Historia edukacji wczesnoszkolnej* [w:] Karbowniczek J., Klim-Klimaszewska A., *Edukacja wczesnoszkolna w teorii i praktyce. Wybrane aspekty*, Kraków 2016.
5. Karbowniczek J., *Z historii wychowania przedszkolnego* [w:] *Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką* (red.) Karbowniczek J., Kwaśniewska M., Surma B., Kraków 2011.
6. Kurdybacha Ł., *Historia wychowania, t. I*, Kraków 1965 (1967).
7. Sośnicki K., *Rozwój pedagogiki zachodniej na przełomie XIX i XX w.*, Warszawa 1972.
8. Wroczyński R., *Dzieje oświaty polskiej, tom I, II*, Warszawa 1980, 1987.
9. Vetulani A., *Początki najstarszych wszechnic środkowo-europejskich*, Warszawa 1970.